

Onsdag, den 24. oktober 2007

P6_TA(2007)0467

Temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider

Europa-Parlamentets beslutning af 24. oktober 2007 om en temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider (2007/2006(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider« (KOM(2006)0372),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 1600/2002/EF af 22. juli 2002 om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram ⁽¹⁾,
- der henviser til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider (KOM(2006)0373),
- der henviser til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler (KOM(2006)0388),
- der henviser til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om statistik over plantebeskyttelsesmidler (KOM(2006)0778),
- der henviser til traktatens artikel 175,
- der henviser til traktatens artikel 6, i medfør af hvilken miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktioner, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og ⁽²⁾,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ⁽³⁾ (»Vandrammedirektivet«), Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand ⁽⁴⁾, Rådets direktiv 75/440/EØF af 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne ⁽⁵⁾, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ EFT L 242 af 10.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 70 af 16.3.2005, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 330 af 5.12.1998, s. 32.

⁽⁵⁾ EFT L 194 af 25.7.1975, s. 26.

⁽⁶⁾ EUT L 372 af 27.12.2006, s. 19.

Onsdag, den 24. oktober 2007

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) og om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/121/EF af 18. december 2006 om ændring af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer med henblik på tilpasning til forordning (EF) nr. 1907/2006⁽²⁾,
 - der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader⁽³⁾, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter⁽⁴⁾, og Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle⁽⁵⁾,
 - der henviser til Kommissionens sammenfattende rapport »Possibilities for Future EU Environmental Policy on Plant Protection Products« (1997), udarbejdet sammen med de nederlandske ministerier for boligangliggender, fysisk planlægning og miljø og for landbrug, naturforvaltning og fiskeri,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed og udtalelse fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (A6-0291/2007),
- A. der henviser til, at anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler i EU mellem 1992 og 2003 fortsat var stor og ikke er faldet, til trods for at nogle medlemsstater med succes har ført en målrettet politik for at nedbringe anvendelsen af pesticider inden for landbruget,
- B. der henviser til, at uønskede mængder af visse pesticider fortsat kan findes i miljøet, navnlig i jordbund og vand; der henviser til, at der stadig findes rester i landbrugsprodukter, der overskrider de lovbestemte grænseværdier,
- C. der henviser til, at selv om fordelene ved brugen af pesticider og den rolle, de spiller med hensyn til at sikre en effektiv og bæredygtig landbrugsproduktion i Europa, der er konkurrencedygtig, ikke kan benægtes, bør den brede befolkning informeres bedre om de mulige sundhedsmæssige og miljømæssige risici og skadevirkningerne på kort og mellemlang sigt i forbindelse med brugen heraf,
- D. der henviser til, at fortsat brug af pesticider kun bør være mulig, hvis forsigtighedsprincippet opretholdes med hensyn til såvel menneskers sundhed som beskyttelsen af vand- og landøkosystemer; der henviser til, at pesticider følgelig ikke må bruges, før alle sundheds- og miljøkonsekvensvurderinger er gennemført; der henviser til, at sammenligninger af oplysninger og bedste praksis inden for nedbringelse af forbruget i de forskellige medlemsstater bør fremmes og tages i betragtning som referencepunkt,
- E. der henviser til, at der ikke findes et gennemskueligt system til indberetning og overvågning af brugen af pesticider og restmængderne i produkter, og at der ikke er udviklet passende indikatorer,
1. anerkender behovet for en europæisk retlig ramme for anvendelsen af pesticider, da den nuværende lovgivning har vist sig at være utilstrækkelig til at forebygge de farer og risici for sundheden og miljøet, som brugen af pesticider indebærer;
 2. finder det vigtigt, at der vedtages ny lovgivning med udgangspunkt i en strategi, der mere resolut er rettet mod at nedbringe anvendelsen af pesticider og med hensyn til miljøindsatsen er mere ambitiøs i kraft af en markant støtte til økologisk landbrug og integrerede produktionsmetoder;

⁽¹⁾ EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 396 af 30.12.2006, s. 853. Berigtigelse offentliggjort i EUT L 136 af 29.5.2007, s. 281.

⁽³⁾ EUT L 143 af 30.4.2004, s. 56.

⁽⁴⁾ EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7.

⁽⁵⁾ EFT L 103 af 25.4.1979, s. 1.

Onsdag, den 24. oktober 2007

3. glæder sig over temastrategien for bæredygtig anvendelse af pesticider (temastrategien), der påviser manglerne i den nuværende fællesskabslovgivning og foreslår en regulering af anvendelsesfasen for at »udbedre den mangel«, der findes mellem markedsføring af plantebeskyttelsesmidler på den ene side og afslutningen af sådanne midlers livscyklus på den anden side;
4. henviser til, at EU har vedtaget mere end et dusin retsakter, der direkte eller indirekte regulerer anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler; understreger imidlertid, at de foreslåede bestemmelser om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler går i den rigtige retning;
5. konstaterer, at temastrategien kun omfatter plantebeskyttelsesmidler, som kun udgør en del af pesticiderne; anmoder Kommissionen om snarest at inkludere midler til bekæmpelse af skadegørere (biocidholdige produkter af type 14-19) som defineret i bilag V til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter⁽¹⁾ i temastrategiens anvendelsesområde, og opfordrer indtrængende Kommissionen til hurtigst muligt også at inkludere andre biocider i temastrategiens anvendelsesområde;
6. mener, at det er meget vigtigt at forbedre pesticidbrugernes adfærd for at undgå forkert anvendelse, overforbrug og giftulykker; glæder sig over etableringen af en ordning for uddannelse af professionelle pesticidbrugere, for hvilken Kommissionen bør udarbejde retningslinjer, der tager hensyn til forskellene mellem de forskellige europæiske regioner; finder, at certificering og uddannelse skal være en forudsætning for beskæftigelse af professionelle pesticidbrugere, ligesom disse skal gennemgå en løbende faglig videreuddannelse med henblik på at holde deres tekniske færdigheder og viden ajour og sikre en forsvarlig og effektiv anvendelse af pesticider; foreslår at udvide hhv. oprette rådgivningstjenester for landmænd med henblik på at øge deres viden om sikker anvendelse af pesticider og tilskynde til udveksling af bedste praksis;
7. opfordrer Kommissionen til i overensstemmelse med princippet om, at forurenere betaler, at undersøge, hvorledes producenter af plantebeskyttelsesmidler og/eller aktivstoffer indeholdt heri på passende måde skal bidrage til behandling hhv. udbedring af skader på menneskers sundhed eller miljøet, der kunne opstå som følge af anvendelse af plantebeskyttelsesmidler;
8. henstiller, at salg og distribution af pesticider sker under opsyn af en anerkendt ekspert eller fagmand, og at disse operationer registreres med henblik på en forsvarlig kontrol med handelen med og anvendelse af disse produkter;
9. understreger, at en effektiv minimering af farer og risici for sundhed og miljø som følge af anvendelsen af pesticider ikke kan realiseres uden en konstruktiv dialog og kapacitetsopbygning, herunder finansiel stimulering, med tredjelande i kombination med en streng kontrol af produkter, der importeres til EU, med henblik på at sikre ensartede konkurrencevilkår;
10. opfordrer Kommissionen til at udforme en beskyttelses- og samarbejdspolitik over for EU's naboer om anvendelse af pesticider og plantebeskyttelsesmidler;
11. fremhæver mediernes rolle i forbindelse med information af den brede befolkning og navnlig af ikke-professionelle pesticidbrugere om pesticidspørgsmål og foreslår, at der iværksættes offentlige informations- og sensibiliseringskampagner herom;
12. glæder sig generelt over de foranstaltninger, som Kommissionen har valgt; understreger imidlertid, at medlemsstaternes ambitiøse nationale handlingsplaner er centrale elementer i hele processen;
13. beklager desuden, at Kommissionen har valgt at udelukke kvantitative og kvalitative kriterier i de nationale handlingsplaner, hvorved deres ambitionsniveau sænkes;
14. understreger, at begrebet »nedbringelse af farer, risici og afhængigheden af pesticider« er meget upræcist og tvetydigt defineret, hvis der ikke fastsættes kvantitative mål for nedbringelsen i de nationale handlingsplaner, og at det ikke vil tilskynde medlemsstaterne til at nedbringe den mængde pesticider, der anvendes, eller til at prioritere ikke-kemiske alternativer til plantebeskyttelse, bekæmpelse af skadegørere og afgrødestyring;

⁽¹⁾ EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.

Onsdag, den 24. oktober 2007

15. foreslår, at Kommissionen kombinerer fjernelse af farer, risici og afhængighed af pesticider med kvantitative kriterier i de nationale handlingsplaner og pålægger medlemsstaterne at fastsætte deres egne nationale mål, tidsplaner og kriterier for nedbringelse af pesticidanvendelsen, idet der tages hensyn til de positive erfaringer fra nogle medlemsstater, der allerede anvender kvantitative mål for nedbringelse, som har vist, at pesticidanvendelsen kan nedbringes uden væsentlige omkostninger for landbrugere;
16. understreger, at en forpligtelse til at begrænse anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler for at gøre dem mindre farlige og søge efter alternative plantebeskyttelsesmidler, ressourcer og metoder, der er mere miljøvenlige og mindre skadelige for mennesker og dyr, ud over miljøfordele og fordele for folkesundheden vil forbedre kvaliteten af de europæiske landbrugsprodukter og øge deres merværdi som følge af en udbredt bevågenhed blandt borgerne og bevidstgørelse af forbrugere omkring disse spørgsmål;
17. er enig i, at de nationale handlingsplaner bør tilpasses de specifikke forhold med hensyn til klima, landbrug og skadegørere i de enkelte medlemsstater, når der er behov for bestemte specifikke behandlinger, f.eks. i forbindelse med småafgrøder;
18. ønsker, at Kommissionen præciserer, hvilken økonomisk fællesskabsstøtte der kan mobiliseres af medlemsstaterne til at gennemføre undersøgelser eller oprette databaser og øge kendskabet til pesticider;
19. glæder sig over Kommissionens erklæring om, at det vigtigste forventede resultat af temastrategien er nedbringelsen af de skadelige virkninger, som brugen af pesticider har på menneskers sundhed;
20. beklager, at sundhed kun nævnes forbigående i temastrategien, selv om pesticider sættes i forbindelse med forstyrrelser i immunforsvaret, hormonforstyrrende virkninger, neurotoksiske virkninger og kræft⁽¹⁾;
21. understreger, at stoffer, som er kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske, som er persistente, bioakkumulerende eller giftige, eller som har hormonforstyrrende egenskaber, ikke må godkendes som aktivstoffer i pesticider;
22. understreger, at fostre, spædbørn, børn og gravide, ældre og personer med kroniske lidelser eller allerede bestående helbredsproblemer samt brugere af pesticider og beboerne på landet og landbosamfundene er mere sårbare over for og mere udsatte for pesticider, navnlig for de kumulative virkninger af forskellige former for pesticider, end den øvrige befolkning;
23. påpeger, at en forhåndsgodkendelse er en forudsætning for anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og at denne godkendelse bygger på en videnskabelig vurdering af de pågældende plantebeskyttelsesmidler og aktivstoffer, hvor plantebeskyttelsesmidlerne kontrolleres med hensyn til deres risici for menneskers og dyrs sundhed og miljøet, når de anvendes fagligt korrekt;
24. mener, at det er meget vigtigt at gennemføre yderligere forskning i sundhedsvirkningerne af pesticidanvendelsen, navnlig i forbindelse med kombineret og kumulativ anvendelse;
25. ser med stor tilfredshed på indførelsen af forbud mod stoffer ud fra disses iboende farer og på det såkaldte »substitutionsprincip«, hvorved de farligste stoffer fjernes fra markedet, når der findes mere sikre, herunder ikke-kemiske, alternativer;
26. opfordrer Kommissionen til sammen med medlemsstaterne og industrien at træffe foranstaltninger mod import og markedsføring af varemærkeforfalskede og/eller ikke-tilladte plantebeskyttelsesmidler;
27. opfordrer Kommissionen til at sikre, at der, når der konstateres grænseværdioverskridelser på og i importerede levnedsmidler, træffes de samme foranstaltninger og sanktioner som i forbindelse med produkter, der er fremstillet i EU; kræver, at der straks tages skridt til at sikre, at der i alle medlemsstater på samme måde foretages tilstrækkelig hyppige kontroller af importvarer (der generelt er underlagt en mindre streng lovgivning om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, hvilket betyder, at der er større risiko for ulovlige restkoncentrationer), således at de europæiske landmænd og de europæiske producenter ikke stilles ringere, og der skabes ens konkurrencevilkår i EU;

(¹) Meddelelse fra Kommissionen: »En europæisk strategi for miljø og sundhed«, KOM(2003)0338, s. 5.

Onsdag, den 24. oktober 2007

28. kræver passende kontrol og et forbud mod importen til EU af fødevarer, der er produceret ved anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og pesticider, hvis anvendelse og omsætning ikke er tilladt i EU;
29. kræver koordinerede systemer til indsamling af oplysninger om produktion, import, eksport, salg, distribution og anvendelse af alment tilgængelige pesticider;
30. mener, at det er nødvendigt at udpege områder, herunder beskyttelsesperimetre for vandindvinding til drikkevandsforsyning, med stærkt reduceret eller ingen pesticidanvendelse og bedre beskyttelse af vandmiljøet mod pesticidforurening for at undgå uønsket eksponering; mener, at der bør etableres tilstrækkeligt brede »bufferområder«, der tager hensyn til de forskellige landbrugsmæssige, geografiske og vejrmæssige forhold; mener, at det bør være forbudt at anvende pesticider i og omkring bymæssige boligområder, offentlige parker, sportspladser, skoleområder og legepladser, eftersom Kommissionen har erkendt, at eksponering for pesticider i sådanne områder indebærer en stor risiko for offentligheden;
31. konstaterer, at det europæiske grundvand og overfladevand er forurenet med pesticider, og understreger behovet for at styrke sammenhængen mellem temastrategien og vandrammedirektivet; påpeger, at der for det meste kun foretages rensning af drikkevand, mens resten af det forurenede vand kommer ind i menneskekroppen via dyr og planter, hvilket efterfølgende giver anledning til høje behandlingsudgifter;
32. anerkender, at et forbud mod sprøjtning fra luften er uundgåeligt; mener dog, at sprøjtning kan anvendes, når det indebærer klare miljøfordele, eller når der ikke findes nogen brugbare alternativer, men at det samtidig bør være obligatorisk at underrette den brede befolkning om tidspunktet for sprøjtningen og om mængderne og typerne af pesticider;
33. opfordrer Kommissionen til at fremskynde fællesskabsharmoniseringen af de maksimale restkoncentrationer, da den nuværende situation betyder, at der ikke findes ensartede konkurrencevilkår i EU, hvilket udgør en hindring for handelen og forvirrer forbrugerne;
34. opfordrer indtrængende Kommissionen til at fastsætte en maksimumsgrænseværdi for pesticidrester, der er så lav som muligt, medmindre det kan bevises, at selv de bedste tilgængelige teknikker og metoder ikke kan forhindre restmængder under et vist niveau; opfordrer i denne forbindelse medlemsstaterne til at forbedre overvågningen af pesticidkoncentrationer i levnedsmidler og miljømedier;
35. glæder sig over den foreslåede opfordring til medlemsstaterne om at fjerne bestemmelser, der tillader medlemsstaterne at anvende nedsatte momssatser på pesticider; mener, at Kommissionen bør hjælpe medlemsstaterne med at indføre hensigtsmæssige støtteforanstaltninger for landbrugere, som skal finansieres inden for rammerne af landdistriktsudvikling;
36. opfordrer Kommissionen til at hjælpe medlemsstaterne med at indføre et afgiftssystem, der kan bruges til at påvirke pesticidanvendelsen såvel kvantitativt som kvalitativt;
37. insisterer på, at Kommissionen fremsætter forslag til klare definitioner og minimumskriterier for integreret bekæmpelse af skadegørere (IPM), hvor der tages hensyn til økologiske landbrugs voksende andel af landbrugsarealerne i Europa og fastlægges obligatoriske almene og afgrødespecifikke IPM-standarder for al opdyrket jord med undtagelse af økologisk dyrkede arealer;
38. erkender, at mange miljøproblemer er blevet integreret i de forskellige forordninger, der udgør den fælles landbrugspolitik, hvorved landbrugsproduktionen er blevet mere miljøvenlig;
39. understreger, at der er behov for udbredelse af landbrugsmetoder, der fremmer anvendelsen af mindre pesticiddoser (bl.a. integreret produktion og økologisk dyrkning), der vil bidrage til en generel nedbringelse af pesticidanvendelsen;

Onsdag, den 24. oktober 2007

40. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at fremme landbrug med lavt pesticidforbrug og økologisk landbrug og til at sikre, at professionelle pesticidbrugere skifter til en mere miljøvenlig anvendelse af alle tilgængelige plantebeskyttelsesmetoder, idet ikke-kemiske metoder til plantebeskyttelse og bekæmpelse af skadegørere og afgrødestyring som f.eks. vekseldrift og lugning prioriteres frem for en systematisk anvendelse af pesticider;
 41. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at stille tilstrækkelige midler til rådighed til resistensforskning, forædling og tilvejebringelse af et bredt udsnit af afgrøder med forskellige resistenskaraktistika, forskning i vekseldrift og jorddykningsmetoder med henblik på bekæmpelse af skadegørere og plantesygdomme og til innovation inden for plantebeskyttelse, herunder ikke-kemiske alternativer;
 42. understreger, at den globale opvarmning sandsynligvis vil føre til større bestande af skadegørere, hvilket kan øge hyppigheden og intensiteten af sygdomsudbrud; kræver i denne forbindelse en undersøgelse af klimaændringernes følger, ikke kun for landbrugsproduktionen, men også i relation til miljøbeskyttelse;
 43. opfordrer medlemsstaterne til at sørge for en sikker opbevaring og håndtering af pesticider og til at sikre, at ubrugte pesticider, pesticider, hvis sidste anvendelsesdato er overskredet, og tom emballage indsamles på en kontrolleret måde, og at forældede pesticider behandles i overensstemmelse med reglerne om farligt affald;
 44. opfordrer til, at eksisterende fællesskabsstøtte anvendes til sikker bortskaffelse af forældede pesticider, da der i EU stadig er oplagret over 200 000 ton pesticider i både underjordiske depoter og åbne lagre;
 45. anerkender, at sprøjteudstyr, der er godt vedligeholdt, har stor betydning for nedbringelsen af pesticiders skadelige virkninger på sundhed og miljø, navnlig for de berørte arbejdstagere, landbrugere og lokalbeboere, og understreger, at sprøjteudstyret skal kontrolleres jævnligt;
 46. opfordrer indtrængende Kommissionen til at tage hensyn til det stærkt foruroligende spørgsmål om dødeligheden blandt avlede bier — et problem, der sættes i forbindelse med anvendelsen af visse systemiske insektmidler (indeholdende aktivstofferne fipronil og imidacloprid) til behandling af solsikke- og majsfrø;
 47. understreger nødvendigheden af at ændre standarderne i den europæiske samhandel for så vidt angår friske frugters og grøntsagers form, størrelse og æstetiske kvaliteter, da disse tilskynder til intensiv brug af pesticider;
 48. opfordrer indtrængende Kommissionen til at udforme temastrategien som en paraply for eksisterende og fremtidig lovgivning; foreslår, at der fremsættes forslag til en blanding af instrumenter, der kan håndhæves, og som ikke er i modstrid med hinanden, men tværtimod supplerer hinanden;
 49. glæder sig over, at Kommissionen på grundlag af temastrategien har foreslået en omfattende fællesskabslovramme for foranstaltninger med henblik på at opnå en bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler;
 50. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes parlamenter og regeringer.
-